

Sygn. akt I.Ca 322/19

POSTANOWIENIE

Dnia 30 września 2019 roku

Sąd Okręgowy w Suwałkach I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Mirosław Krzysztof Derda
Sędziowie SO :	Joanna Walczuk, Cezary Olszewski
Protokolant:	st. sekr. sądowy Ewa Andryszczyk

po rozpoznaniu w dniu 25 września 2019 roku w Suwałkach

na rozprawie

sprawy z wniosku Gminy B.

z udziałem J. D. , A. D. , P. G. , A. P. , J. L. , M. P.

o rozgraniczenie

na skutek apelacji wnioskodawcy J. L. od postanowienia Sądu Rejonowego w Augustowie z dnia 13 czerwca 2019r. sygn. akt I Ns 351/16

po s t a n a w i a:

1. Sprostować niedokładność w komparycji oraz w punktach VI i VII sentencji zaskarżonego postanowienia w ten sposób, że jako wnioskodawcę wpisać Gminę B. zaś J. L. i M. P. jako uczestników postępowania.
2. Dodać punkt IX do treści zaskarżonego postanowienia o następującej treści „Zasądzić od Gminy B. na rzecz uczestnika postępowania J. L. kwotę 200 zł (dwustu złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania.”
3. Oddalić apelację.

SSO Cezary Olszewski SSO Mirosław Krzysztof Derda SSO Joanna Walczuk

Sygn. akt: I Ca 322/19

UZASADNIENIE

W dniu 27 sierpnia 2016 roku Wójt Gminy B. przekazał do Sądu Rejonowego w Augustowie I Wydziału Cywilnego sprawę o rozgraniczenie działek numer (...) stanowiących własność Gminy B., położonych w obrębie ewidencyjnym K., Gminie B., dla których to nieruchomości Sąd Rejonowy w Augustowie IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi Kw nr (...) z nieruchomościami sąsiadującymi oznaczonymi w ewidencji gruntów jako: działka nr (...) stanowiąca własność J. D. zamieszkałego w miejscowości (...), (...)-(...) B., dla której to nieruchomości SR w Augustowie prowadzi Kw nr (...), działka nr: (...) stanowiąca własność A. D. zamieszkałego w E. przy ulicy (...), dla której to nieruchomości Sąd Rejonowy w Augustowie prowadzi KW nr (...), działki nr (...) stanowiące własność J. L. zamieszkałego w miejscowości

(...), dla której to nieruchomości SR w Augustowie prowadzi Kw nr (...) oraz jako działka nr (...) będąca własnością P. G. zamieszkałego w miejscowości K. 10 – B..

W dniu 13 czerwca 2016 roku, po podjęciu czynności mających na celu przeprowadzenie rozgraniczenia, Wójt Gminy B. wydał decyzję umarzającą postępowanie w przedmiocie rozgraniczenia w/w nieruchomości i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Augustowie I Wydziałowi Cywilnemu.

W toku postępowania przed Sądem uczestnik postępowania J. L. wnosił o rozgraniczenie będących jego własnością działek gruntowych położonych w miejscowości K., jednostce ewidencyjnej B., które to nieruchomości posiadają numery geodezyjne (...) z działkami oznaczonymi numerami geodezyjnymi (...) stanowiącymi własność Gminy B.. Uzasadniając swój wniosek argumentował, iż granica działek winna przebiegać zgodnie z wytycznymi zawartymi w aktualnej mapie ewidencyjnej.

Pozostali uczestnicy postępowania tj.: J. D., A. D. oraz P. G. żądali rozgraniczenia w/w, będących ich własnością działek gruntu położonych w miejscowości K., jednostce ewidencyjnej B., oznaczonych numerami geodezyjnymi (...) z działkami o numerach geodezyjnych (...), stanowiących własność Gminy B.. Zawiadomione o sprawie i wezwane do wzięcia w niej udziału M. P. i A. P. przychyliły się do stanowiska uczestników postępowania.

Uczestnicy postępowania z wyjątkiem J. L. i A. D. wnosili o rozgraniczenie działek stosownie do rzeczywistego, faktycznego przebiegu drogi przecinającej należące do zainteresowanych nieruchomości.

Postanowieniem z dnia 13 czerwca 2019 roku w sprawie o sygn. akt I Ns 351/16 Sąd Rejonowy w Augustowie I Wydział Cywilny dokonał (w pkt. I) rozgraniczenia nieruchomości położonej w miejscowości K., składającej się z działek oznaczonych numerami geodezyjnymi (...) stanowiących własność Gminy B., dla których Sąd Rejonowy w Augustowie IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi Kw nr (...)/o z działką nr (...) położoną w K., stanowiącą własność M. P., dla której SR w Augustowie prowadzi Kw nr (...) w ten sposób, że ustalił, iż linia graniczna działek będzie przebiegać tak, jak oznaczyła to biegła z zakresu geodezji M. C. w opinii (stanowiącej integralną część orzeczenia) oznaczona kolorem różowym i punktami 12-673 12-687. W pkt. II dokonał rozgraniczenia nieruchomości położonej w miejscowości K., składającej się z działek oznaczonych numerami geodezyjnymi (...) stanowiących własność Gminy B., dla których Sąd Rejonowy w Augustowie IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi Kw nr (...)/o z działką numer (...) położoną w K., stanowiącą własność M. P., dla której SR w Augustowie prowadzi Kw nr (...) w ten sposób, że ustalił, iż linia graniczna działek będzie przebiegać tak, jak oznaczyła to biegła z zakresu geodezji M. C. w opinii (stanowiącej integralną część orzeczenia) oznaczona kolorem różowym i punktami 12-370, 12-842 i 12-671. W pkt. III dokonał rozgraniczenia nieruchomości położonej w miejscowości K. w postaci działek oznaczonych numerami geodezyjnymi (...) stanowiącymi własność Gminy B., dla których Sąd Rejonowy w Augustowie prowadzi Kw (...) z działką numer (...) położoną w K. stanowiącą własność A. D. z działkami numer (...) położonymi w miejscowości K. stanowiącymi własność J. L., dla których Sąd Rejonowy w Augustowie prowadzi Kw (...) w ten sposób, że ustalił, iż linia graniczna działek będzie przebiegać tak, jak oznaczyła to biegła z zakresu geodezji M. C. w opinii (stanowiącej integralną część orzeczenia) oznaczona kolorem różowym i punktami 12-586 (D1), 12-843, 12-670, 12-672, 12-584. W pkt. IV Sąd dokonał rozgraniczenia nieruchomości położonej w miejscowości K. w postaci działek oznaczonych numerami (...) stanowiących własność Gminy B., dla których Sąd Rejonowy w Augustowie prowadzi KW (...) z działką o numerze geodezyjnym (...), położoną w K., stanowiącą własność J. L., dla której Sąd Rejonowy w Augustowie IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi KW (...) w ten sposób, że ustalił, iż linia graniczna działek będzie przebiegać tak, jak oznaczyła to biegła z zakresu geodezji M. C. w opinii (stanowiącej integralną część orzeczenia) linia została oznaczona kolorem różowym i punktami 12-584, 12-589. W pkt. V Sąd dokonał zaś rozgraniczenia nieruchomości położonej w miejscowości K. składającej się z działek oznaczonych numerami geodezyjnymi (...) stanowiących własność Gminy B., dla których Sąd Rejonowy w Augustowie prowadzi KW (...) z działką oznaczoną numerem (...) położoną w K., stanowiącą własność A. P., dla której to nieruchomości Sąd Rejonowy w Augustowie IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi KW (...) w ten sposób, że ustalił, iż linia graniczna działek będzie przebiegać tak, jak oznaczyła to biegła z zakresu geodezji M. C. w opinii (stanowiącej integralną część orzeczenia) linia została oznaczona kolorem różowym i punktami 12-589 i 12-587.

Ponadto w pkt. VI Sąd Rejonowy nakazał pobrać od wnioskodawcy J. L. i uczestników postępowania Gminy B., M. P., A. D. i A. P. na rzecz Skarbu Państwa (kasy Sądu Rejonowego w Augustowie) kwoty po 441 zł – tytułem brakujących kosztów opinii biegłego, zaś w pkt. VII zasądził od uczestników postępowania na rzecz wnioskodawcy kwoty po 400 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, stwierdzając (w pkt. VIII) że zainteresowani ponoszą pozostałe koszty związane ze swoim udziałem w sprawie.

Z ustaleń poczynionych przez Sąd Rejonowy wynikało, iż J. L. pozostaje właścicielem nieruchomości położonej w miejscowości K., oznaczonej numerem geodezyjnym (...), dla której to nieruchomości Sąd Rejonowy w Augustowie IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi KW (...). Pozostali uczestnicy postępowania są właścicielami nieruchomości położonych w miejscowości K. tj.: odpowiednio – M. P. jest właścicielką nieruchomości oznaczonej numerem geodezyjnym (...) dla której prowadzona jest KW (...), A. D. jest właścicielem działki oznaczonej numerem (...), dla której prowadzona jest KW (...), A. P. pozostaje właścicielką działki nr (...) dla której prowadzona jest KW (...) zaś Gmina B. jest właścicielką działek oznaczanych numerami geodezyjnymi (...) dla których prowadzona jest KW (...).

Powołując się na treść regulacji prawnej przewidzianej w art. 153 k.c. Sąd Rejonowy wskazał, że jeżeli granice gruntów stały się sporne, a stanu prawnego nie można stwierdzić, ustala się granice według ostatniego spokojnego stanu posiadania. Gdyby również takiego stanu nie można było stwierdzić, a postępowanie rozgraniczeniowe nie doprowadziło do ugody między zainteresowanymi, sąd ustali granice z uwzględnieniem wszelkich okoliczności; może przy tym przyznać jednemu z właścicieli odpowiednią dopłatę pieniężną. Kontynuując Sąd podkreślał, że rozgraniczenie dokonywane przez Sąd następuje w oparciu o jedno z kryteriów przewidzianych w art. 153 k.c. Na przedmiotowe kryteria składa się: stan prawny, ostatni spokojny stan posiadania oraz „wszelkie okoliczności”. Wymienione przesłanki winny być w konkretnej sprawie rozpatrywane w kolejności w jakiej zostały przewidziane przez ustawodawcę w art. 153 k.c. Należy to rozumieć w ten sposób, że następne kryterium sąd bierze pod uwagę dopiero wówczas, gdy poprzednie nie dało dostatecznych podstaw do rozgraniczenia. Kryteria te wyłączają się wzajemnie, dlatego też sąd nie może korygować stanu prawnego poprzez ustalenie granicy według ostatniego spokojnego stanu posiadania, a tego ostatniego poprzez uwzględnienie wszelkich okoliczności.

Równocześnie Sąd Rejonowy zaznaczył, iż niedopuszczalne jest dokonanie rozgraniczenia w oparciu o względy celowości, a z pominięciem stanu prawnego przedmiotu rozgraniczenia. Prowadzący postępowanie o rozgraniczenie Sąd w pierwszej kolejności winien ustalić granice pomiędzy sąsiadującymi ze sobą nieruchomościami w oparciu o aktualny stan prawny. Sprowadza się to do ustalenia, do jakiego miejsca na gruncie sięga prawo własności, przysługujące właścicielom gruntów sąsiadujących stosownie do ich tytułów własności. Tytułem takim może być w szczególności umowa zawarta w formie aktu notarialnego o zbyciu części nieruchomości, orzeczenie o zniesienie współwłasności. Równocześnie w jednym ze swoich postanowień Sąd Najwyższy wskazał, iż przez stan prawny, według którego ustala się granice, należy rozumieć także stan wynikający z zasiedzenia.

Na podstawie sporządzonej na potrzeby niniejszej sprawy opinii biegłego z zakresu geodezji ustalono, iż na mapach znajdujących się w zasobach Ośrodka (...) Starostwa Powiatowego w A. w sposób nieprawidłowy wyznaczono granice dróg (działki nr (...)) gdyż droga oznaczona numerem (...) umieszczona na mapie kończy się w momencie skrzyżowania z rowem i jej dalszy przebieg nie został oznaczony. Sporządzający przedmiotową opinię biegły geodeta nie spostrzegł błędów w załączonych do map szkicach polowych. Biegły skonstatował, iż w zasobie geodezyjnym brak jest szkiców polowych obrazujących granice, które na mapie wyznaczył kolorem zielonym.

Z uwagi na kwestionowanie przez uczestnika postępowania J. L. wniosków płynących ze sporządzonej przez biegłego opinii, Sąd I instancji dopuścił dowód z opinii kolejnego biegłego z zakresu geodezji – M. C.. Sporządzając opinię biegła ta dokonała wykreślenia mapy projektu rozgraniczenia, na której kolorem czarnym oznaczyła punkty i granice wg. aktualnej ewidencji gruntów i budynków, kolorem zielonym położenie działek nr (...) wg mapy ewidencyjnej, kolorem szarym drogę gruntową zamierzoną w ramach rozgraniczenia w dniu 24.05.2015r., kolorem niebieskim przebieg linii granicznych przy założeniu, że pkt. 1333 obliczono w odległości 206,5m od pkt.nr 1.12*337, kolorem pomarańczowym operat techniczny rozgraniczenia nieruchomości z 2015 roku i kolorem czerwonym przebieg linii granicznych wskazanych przez J. L. w dniu 12.12.2017r. Biegła wskazała przy tym, że na mapie ewidencyjnej

granica działek została wykreślona w sposób nieprawidłowy. Z uwagi na kwestionowanie przedmiotowej opinii przez uczestników postępowania biegła sporządziła w dniu 06 maja 2019 roku opinię uzupełniającą (w związku z zakończeniem modernizacji operatu ewidencji gruntów i budynków gm. B.). Na potrzeby sporządzonej opinii biegła wykreśliła granice działek na podstawie danych z modernizacji gruntów i budynków obrębu K.. W toku modernizacji ewidencji gruntów i budynków działka nr (...) została podzielona na dwie działki (...), co było spowodowane tym, iż przecinający je rów melioracyjny, który został wyodrębniony jako oddzielna działka ewidencyjna nr (...).

W toku postępowania J. L. i A. D. żądali rozgraniczenia nieruchomości tak jak oznaczyła to w opinii biegła M. C. kolorem zielonym, natomiast pozostali uczestnicy postępowania według linii oznaczonej kolorem różowym jak wskazała biegła w opinii uzupełniającej z dnia 6.05.2019 roku.

Uwzględniając fakt, iż okolicznością sporną był sposób ustalenia przebiegu granic pomiędzy poszczególnymi nieruchomościami, Sąd Rejonowy dokonał rozgraniczenia w oparciu o stan prawny, określony na podstawie aktualnych danych pozyskanych z ewidencji gruntów i budynków obrębu K.. Sąd Rejonowy zwrócił również uwagę na fakt, iż z opinii wynikało, że wykreślone kolorem zielonym granice ewidencyjne w oparciu o które domagali się dokonania rozgraniczenia wnioskodawca i uczestnik postępowania A. D. są nie do przyjęcia. Jednocześnie podkreślał, że pozostali uczestnicy postępowania jednoznacznie i konsekwentnie domagali się rozgraniczenia wg. dotychczasowego, rzeczywistego przebiegu drogi na gruncie, tak jak ostatecznie oznaczyła to linią koloru różowego w opinii uzupełniającej biegła M. C..

W zaistniałych w przedmiotowej sprawie okolicznościach Sąd Rejonowy uznał za zasadne przyjąć, że linia graniczna pomiędzy działkami położonymi w K. numer (...) stanowiącymi własność Gminy B., a działką numer (...) położoną w K., stanowiącą własność M. P., przebiegać będzie, tak jak oznaczyła to w opinii biegła geodeta M. C., kolorem różowym i punktami 12-673, 12-687, działką numer (...) położoną w K., stanowiącą własność M. P., tak jak oznaczyła to w opinii biegła geodeta M. C., kolorem różowym i punktami 12-370, 12- 842, 12- 671, działką numer (...) położoną w K., stanowiącą własność A. D. i działkami numer (...) położonymi w K. stanowiącymi własność J. L., w ten sposób, że linia graniczna przebiegać będzie, tak jak oznaczyła to w opinii biegła geodeta M. C., kolorem różowym i punktami 12-586 (D1), 12-843, 12- 670, 12-672, 12-584, działką numer (...) położoną w K., stanowiącą własność J. L., w ten sposób, że linia graniczna przebiegać będzie, tak jak oznaczyła to w opinii biegła geodeta M. C., kolorem różowym i punktami 12-584, 12-589 oraz działką numer (...) położoną w K., stanowiącą własność A. P., w ten sposób, że linia graniczna przebiegać będzie, tak jak oznaczyła to w opinii biegła geodeta M. C., kolorem różowym i punktami 12- 589, 12- 587.

Rozstrzygnięcie w zakresie kosztów postępowania zostało wydane w oparciu o zasadę przewidzianą w art. 520 § 1 k.p.c.

Apelację od powyższego postanowienia Sądu Rejonowego złożył uczestnik postępowania J. L. zarzucając mu naruszenie:

1. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzekania i niepełną ocenę zebranych w sprawie dowodów, co skutkowało bezkrytycznym i niepopartym wszechstronna analizą okoliczności sprawy przyjęciem linii rozgraniczenia tak, jak oznaczyła to biegła geodeta M. C. w swojej opinii kolorem różowym, podczas gdy poprawna ocena zebranych w sprawie dowodów prowadzi do wniosku, że prawidłową linią rozgraniczenia winna być linia rozgraniczenia wyznaczona kolorem zielonym w opinii złożonej przez biegłą M. C.;

2. naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. polegające na niedoniesieniu się w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia do wszystkich dowodów i niezbędnych ocen w tej sprawie, w szczególności poprzez pominięcie rozważania, dlaczego Sąd przyjął linię rozgraniczenia tak, jak oznaczyła to biegła geodeta M. C. w swojej opinii kolorem różowym, podczas gdy linia ta jest oparta o dane z modernizacji ewidencji gruntów i budynków obrębu K., które to dane mają jedynie charakter informacyjny i nie tworzą stanu prawnego, a ponadto wykonane są na rzecz Gminy B. – tj strony bezpośrednio zainteresowanej w sprawie;

3. art. 153 k.c. poprzez dokonanie rozgraniczenia faktycznie jedynie w oparciu o dane z modernizacji ewidencji gruntów i budynków obrębu K., które nie tworzą samoistnie stanu prawnego, a jednocześnie pominięcie stanu prawnego spornych nieruchomości, który powinien być uwzględniony jako pierwsza z przesłanek rozgraniczenia;

4. brak doręczenia uzasadnienia postanowienia wraz z mapami, które stanowią jego integralną część, co uniemożliwia jego precyzyjne odczytanie.

Wskazując na powyższe zarzuty apelujący wnosił o zmianę zaskarżonego postanowienia i dokonanie rozgraniczenia nieruchomości zgodnie z linią rozgraniczenia wyznaczoną kolorem zielonym w opinii złożonej przez biegłą M. C., ewentualnie uchylnie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd I instancji dokonał co do zasady prawidłowych ustaleń w zakresie stanu faktycznego, kompleksowo odniósł się do podstawy prawnej rozstrzygnięcia oraz w sposób rzetelny ocenił zgromadzony materiał dowodowy. W konsekwencji Sąd Okręgowy przyjął za własne ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego i podzielił jego wnioski w zakresie ich oceny prawnej.

W pierwszej kolejności podkreślić należy, iż zaskarżone postanowienie Sądu Rejonowego wymagało sprostowania w zakresie komparycji oraz pkt. VI i VII sentencji gdzie błędnie wskazano, iż wnioskodawcą w sprawie był J. L., podczas gdy stroną inicjującą postępowanie w niniejszej sprawie pozostawała Gmina B.. Jak wynika bowiem z treści art. 34 ustawy Prawo Geodezyjne i Kartograficzne – z dnia 17 maja 1989 roku (tj. z dnia 4 kwietnia 2019 r. Dz.U. z 2019 r. poz. 725) jeżeli w razie sporu co do przebiegu linii granicznych nie dojdzie do zawarcia ugody lub nie ma podstaw do wydania decyzji, o której mowa w art. 33 ust. 1, upoważniony geodeta tymczasowo utrwała punkty graniczne według ostatniego stanu spokojnego posiadania, dokumentów i wskazań stron, oznacza je na szkicu granicznym, sporządza opinię i całość dokumentacji przekazuje właściwemu wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) (ust. 1). Organ, o którym mowa w ust. 1, umarza postępowanie administracyjne i przekazuje sprawę z urzędu do rozpatrzenia sądowi (ust.2). Zagadnienie właściwego oznaczenia wnioskodawcy zostało jednoznacznie wyjaśnione tak w orzecznictwie sadowym jak i literaturze przedmiotu. Za wnioskodawcę w postępowaniu sądowym (z konsekwencją uiszczenia opłaty od wniosku) uważa się osobę, która złożyła wniosek o wszczęcie postępowania administracyjnego (zob. uchw. SN z 18.2.1983 r., III CZP 2/83, S. Rudnicki, Sąsiedztwo, s. 85; G. Karaszewski, w: M. Balwicka-Szczyrba, G. Karaszewski, A. Sylwestrzak, Sąsiedztwo, s. 181; M. Łoboz, Postępowanie o rozgraniczenie, s. 24).

Ponadto wymieniając uczestników postępowania w komparycji postanowienia Sąd I instancji nie wskazał M. P., która pozostawała jedną z uczestniczek postępowania, co wymagało uzupełnienia.

W związku z powyższym Sąd Okręgowy dokonał stosownych korekt w tym zakresie w pkt. 1 sentencji, w myśl regulacji przewidzianej w art. 350 § 3 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c. W zaistniałych okolicznościach uzupełnieniu podlegało również rozstrzygnięcie w zakresie kosztów, które Sąd zamieścił w dodanym do zaskarżonego postanowienia pkt. IX (o czym postanowiono w pkt 2.).

Przechodząc natomiast do kwestii formułowanych przez apelującego J. L. zarzutów, w ocenie Sądu Okręgowego podnoszony zarzut co do naruszenia przez Sąd Rejonowy przepisu art. 233 § 1 k.p.c. należało uznać za chybiony.

Zaznaczyć należy, iż skuteczne postawienie zarzutu naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów, nie może sprowadzać się jedynie do przedstawienia własnej, indywidualnej, przychylniej dla apelującego, opartej na subiektywnej ocenie materiału dowodowego wersji zdarzeń. Wymagane, a wręcz niezbędne jest w takim przypadku wykazanie, iż rozpoznający sprawę Sąd naruszył przewidziane w art. 233 § 1 k.p.c. kryteria oceny wiarygodności i mocy dowodów, co w sposób istotny wpłynęło na wynik sprawy. Jeżeli zaś Sąd rozpoznający sprawę w postępowaniu

odwoławczym uzna, że ze zgromadzonej w sprawie materii dowodowej wydający zaskarżone orzeczenie Sąd wyprowadził wnioski logiczne, poprawne oraz zgodne z doświadczeniem życiowym, to poczyniona przez ten Sąd ocena materiału dowodowego nie narusza reguł w zakresie swobodnej oceny dowodów i musi pozostać niewzruszona, nawet jeżeli w równym stopniu, na podstawie tego samego materiału dowodowego, istniały podstawy do wysnucia wniosków odmiennych. Dokonana przez Sąd ocena dowodów może być bowiem skutecznie podważona, jako uchybiająca przewidzianej w art. 233 § 1 k.p.c. zasadzie swobodnej oceny dowodów, tylko i wyłącznie w przypadku gdy sąd ze zgromadzonego materiału dowodowego wysuwa wnioski sprzeczne z normami logiki lub zasadami doświadczenia życiowego i pomija jednoznaczne, praktyczne związki przyczynowo - skutkowe. Uprawnienie Sądu odwoławczego do dokonania odmiennych ustaleń bez ponowienia całości przeprowadzonych dowodów jest dopuszczalne, jednakże uzasadnione jedynie w przypadku gdy dowody w konkretnej sprawie cechują się jednoznaczną wymową, zaś ocena poczyniona przez Sąd I instancji jest oczywiście i obiektywnie błędna. Same wątpliwości powstałe przed Sądem odwoławczym odnoszące się do trafności oceny dowodów dokonanej przez Sąd wydający zaskarżone postanowienie, o ile nie przekroczyła ona granic ustanowionych w art. 233 § 1 k.p.c., nie powinny jednak prowadzić do zmiany tej oceny przez Sąd odwoławczy.

Przenosząc powyższe rozważania na kanwę sprawy niniejszej zaznaczyć należy, że Sąd I instancji dokonał prawidłowej oceny materii dowodowej, zgromadzonej w trakcie postępowania w tym przed sądem, a w konsekwencji podjął trafną decyzję co do sposobu rozgraniczenia należących do stron postępowania nieruchomości. Wbrew stanowisku apelującego J. L. linia wskazana przez biegłego kolorem zielonym nie mogła stanowić granicy prawnej działek należących do zainteresowanych. Podkreślić w tym miejscu należy, iż sporządzający pierwotną opinię biegły z zakresu geodezji J. K. jednoznacznie wskazał, że działki oznaczone numerem geodezyjnym (...) (droga) zostały określone na aktualnej mapie ewidencyjnej w sposób błędny gdyż niespodziewanie urywają się w momencie skrzyżowania z rowem. Tak opinia biegłego K. jak i opinia biegłej C. nie pozostawiają wątpliwości, że na mapach znajdujących się w Ośrodku (...) Starostwa Powiatowego w A. błędnie zostały wyznaczone granice działek stanowiących drogę (247, 248). Biegli odwołując się do miar zapisanych na szkicach polowych z 1962r wskazali przebieg drogi (wynikający z tych miar) w sposób znacznie odbiegający od przebiegu drogi wynikającego z Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej Starostwa Powiatowego w A.. Z załączonych dokumentów (mapy przebiegu granic) przy piśmie J. L. z dnia 12 listopada 2015r (teczka dokumentów z administracyjnego postępowania rozgraniczeniowego – koperta k.3) i akt księgi wieczystej ((...) mapa k. 34) wynika wyraźna rozbieżność bowiem historyczna mapa znajdująca się w księgach wieczystych ma zaznaczoną drogę w linii prostej, przy czym łączy się z dwiema innymi drogami, zaś według aktualnej mapy z przebiegu granic droga kończy się w rowie i nie stanowi ciągu komunikacyjnego łączącego się z innymi drogami. Już ten fakt „urwania się drogi” wskazuje wyraźnie, że jej przebieg w aktualnej dokumentacji geodezyjnej nie ma nic wspólnego z rzeczywistym przebiegiem, a dokumentacja zawiera poważny błąd, na który wskazali biegli. Wyznaczony przez biegłą przebieg granic (wyznaczenie przebiegu drogi) został również zaaprobowany przez wszystkich uczestników postępowania z wyjątkiem A. D. i J. L.. Trafnie zatem wskazał Sąd pierwszej instancji, że wykreślone i naniesione na mapę kolorem zielonym granice ewidencyjne nie mogły zostać zaakceptowane, zaś rozgraniczenia należących do stron postępowania działek dokonano prawidłowo z uwzględnieniem dotychczasowego, rzeczywistego przebiegu drogi na gruncie.

W realiach niniejszej sprawy na uwzględnienie nie zasługiwał również zarzut naruszenia przez Sąd I instancji art. 328 § 2 k.p.c., a polegający na niedoniesieniu się do wszystkich zgromadzonych w sprawie dowodów.

Regulacja przewidziana w art. 328 § 2 k.p.c. wymaga bowiem aby uzasadnienie wyroku (postanowienia) zawierało wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, a więc faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Powinny być zatem wskazane konkretne fakty i dowody, z których one wynikają. Równocześnie w licznych judykatach Sądu Najwyższego prezentowane jest stanowisko, które tutaj Sąd Okręgowy w całości podziela, w myśl którego zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. może być usprawiedliwiony tylko w tych wyjątkowych okolicznościach, w których treść uzasadnienia orzeczenia uniemożliwia całkowicie dokonanie oceny toku wywodu, który doprowadził do wydania orzeczenia.

Jeżeli sąd odwoławczy w pełni podziela ocenę dowodów, której dokonał sąd pierwszej instancji, to nie ma obowiązku ponownego przytaczania w uzasadnieniu wydanego orzeczenia przyczyn, dla których określonym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. W takim wypadku wystarczy zdecydowane stwierdzenie, że podziela argumentację zamieszczoną w uzasadnieniu wyroku sądu pierwszej instancji, w którym poszczególne dowody zostały wyczerpująco omówione, i traktuje ustalenia pierwszoinstancyjne jako własne (por. z wyrokiem Sn z dnia 04 kwietnia 2019 roku, sygn. akt III CSK 163/17, *legalis*, post SN z dnia 18 kwietnia 2019 roku, sygn. akt II CSK 183/18, *legalis*). W przedmiotowej sprawie zaprezentowana koncepcja, która doprowadziła Sąd Rejonowy do wydania zaskarżonego postanowienia była, w ocenie Sądu Okręgowego czytelna i klarowna w zakresie ustaleń faktycznych stanowiących podstawę wydanego postanowienia jak też w przedmiocie oceny dowodów w zakresie ustalenia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy.

Przechodząc natomiast do kwestii naruszenia regulacji zawartej w art. 153 k.c. należy wskazać, iż przez rozgraniczenie rozumie się określenie, jak na gruncie przebiega linia graniczna i jak mają być rozmieszczone punkty graniczne umożliwiające wytyczenie tej linii w terenie, to jest na gruncie. Jego celem jest ustalenie przebiegu granic przez określenie położenia punktów linii granicznych, utrwalenie tych punktów znakami granicznymi na gruncie oraz udokumentowanie tych czynności (art. 29 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne - tj. z dnia 4 kwietnia 2019 r. Dz.U. z 2019 r. poz. 725).

Przewidziane w art. 153 k.c. kryteria zostały umieszczone przez ustawodawcę w swoistej hierarchii. Prowadzący postępowanie o rozgraniczenie Sąd winien zatem w pierwszej kolejności ustalić stan prawny granic, biorąc pod uwagę wszelkie dostępne środki dowodowe, tj. mapy, wyrysy z map, operatów geodezyjnych, wyniki pomiarów geodezyjnych będących podstawą ewidencji gruntów i wpisów w księgach wieczystych. Jeżeli tego rodzaju stan prawny daje się ustalić, to granica winna być ustalona zgodnie z przebiegiem linii granicznych w dokumentach, które sąd uznał za miarodajne. Postępowanie rozgraniczeniowe, zgodnie z art. 153 k.c., za pierwsze i najważniejsze kryterium rozgraniczenia uznaje stan prawny, który obejmuje stan nieruchomości aktualny w chwili orzekania, uwzględniający wszystkie czynniki, mające na to wpływ, możliwe do stwierdzenia na podstawie niekwestionowanych twierdzeń i dowodów przeprowadzonych w toku postępowania. Ustalenie stanu prawnego sprowadza się zaś do stwierdzenia zasięgu przestrzennych granic sąsiadujących ze sobą nieruchomości. Środki dowodowe, niezbędne do miarodajnego dokonania ustaleń w tym zakresie muszą być na tyle miarodajne, że pozwalają na odtworzenie prawnej granicy nieruchomości ze wszystkimi niezbędnymi szczegółami (por. z post SN z dnia 26 kwietnia 2007 roku, sygn. akt II CSK 18/07, *legalis*).

W świetle powyższego, w ocenie Sądu Okręgowego skonstatować należało, iż Sąd I instancji nie dopuścił się naruszenia regulacji z art. 153 k.c. Dokonując rozgraniczenia Sąd Rejonowy ustalił bowiem, posiłkując się mapami, wyrysami z map, operatów geodezyjnych oraz wnioskami płynącymi z opinii biegłych, jak w rzeczywistości przebiegały i winny przebiegać granice między należącymi do stron nieruchomościami.

Nie sposób było również podzielić stanowisko apelującego jakoby apelujący nie dysponował mapami stanowiącymi integralną część wydanego orzeczenia, pozwalającymi na jego precyzyjne odczytanie. Jak wynika bowiem z akt sprawy apelujący J. L. w toku postępowania otrzymał zarówno opinię jak i mapę sporządzoną przez biegłą z zakresu geodezji M. C. (dowód doręczenia w/w dokumentów pełnomocnikowi apelującego J. T. L. k. 353 akt sprawy).

Marginalnie tylko zaznaczyć należy, iż skarżący pozostaje w błędnym przekonaniu, że to mapa stanowi o stanie prawnym i stan na gruncie należy dostosować do przebiegu wyznaczonego na mapie. Jest to założenie z gruntu błędne bowiem mapa ma stanowić odzwierciedlenie stanu z gruntu, a nie odwrotnie.

W zaistniałych okolicznościach, mając na uwadze powyższe apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu (w pkt. 3) na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

SSO Mirosław Krzysztof Derda SSO Cezary Olszewski SSO Joanna Walczuk